

ministeriet og hente denne 14 Dages Tid, efterat han havde indleveret sin Ansøgning, naar han erlagde sit Gebyr; ja, jeg tør maaskee paastaae, at ikke en eneste Ansøgning om at give en Rente af 5 à 6 pCt. er bleven afflaaet af Indenrigsministeriet i de 3 Aar, Loven har bestaaet. Jeg troer, at det er det Samme, som at Indenrigsministeriet med Tausshed ophæver Regelen og ved dets Villighed til at indrømme alle Undtagelser i Grunden gjør Rentefoden af Ublaan i faste Eiendomme fri; men jeg paastaar, det er ikke i den Hensigt, at Loven af 1855 er bleven givet. Naar man nu hertil føjer den ophævede interimistiske Lov af 29de Decbr. f. A., hvorved Indenrigsministeren gav sig selv Raadighed til at bestemme, hvor høi Rentefoden skulde være af Ublaan i faste Eiendomme, og dernæst den Maade, hvorpaa den extraordinære Pengebevilling fra forrige Session er bleven anvendt, idet man nemlig ikke blot har taget en overordentlig og hidtil ukjendt høi Rentefod, men at man har taget eens Rente af Ublaan paa Bexler og i faste Eiendomme, saa at man ved at anvende denne extraordinære Pengebevilling aldeles har glemt den Grundfætning, der er i Lovgivningen, at Rentefoden for Ublaan i faste Eiendomme er bunden, men at Rentefoden for andet Ublaan er fri, naar man lægger Mærke til disse Omstændigheder og sammenholder dem, finder jeg det meget forklarligt ved Siden af denne særegne Pengemangel, der har hersket, at en stor Deel Laan nu kun kunne erholdes til 5 eller 6 pCt. Man siger til Laansøgeren: Jeg vil laane Dig Penge, naar Du skaffer en Bevilling til at tage 5 eller 6 pCt., og det siger man kun, fordi man veed, at en saadan Bevilling kan faaes, naar Laansgiveren og Laansøgeren ere enige, fordi man veed, at Ministeriet ikke anvender nogen Kritik paa, om det Forhold, hvortil Bevillingen skal anvendes, er af den Slags, at det fortjener en Undtagelse fra Lovgivningens almindelige Regler. Det forekommer mig, at det, der burde gjøres, skulde være igennem en Lov eller en Kundgjørelse fra Ministeriet at fastsætte visse almindelige Regler, udenfor hvilke Bevillinger til at tage 5 eller 6 pCt. i Almindelighed ikke vilde være at erholde; — det vil jo være meget let at finde visse saadanne almindelige Regler;

— til Exempel, at Ministeriet aldrig burde indrømme en 5 eller 6 pCt.s Bevilling til Forsrentning af Ublaan fra offentlige Instituter eller fra offentlige Creditanstalter, som nyde Begunstigelse af Staten. Dersom f. Ex. en Plan for et monopoliseret Bæresikringscompagni i forrige Efteraar om at tage 5 pCt. af alle dets Ublaan i faste Eiendomme paa første Prioritet i Almindelighed i Kjøbenhavn og Omegn, dersom denne Plan var gaaet i Dpsyldelse, saa er det ganske vist, at dette vilde have bidraget til at forrykke den lovlige Stilling, at Rentefoden kun i faste Eiendomme skal være 4 pCt. Jeg troer, at det er hensigtsmæssigt at nævne Exempler. Dette Sikringscompagni sendte alle sine Debitorer i November Maaned f. A. den Underretning, at, dersom de ikke inden December's Termin 1857 meldte sig at ville betale 5 pCt. og skaffede Bevilling dertil — dette blev paalagt Debitorerne, det er det Sædvanlige — saa vilde de faae deres Capitaler opsagte. Naturligviis kappedes Debitorerne om at indsende disse Erklæringer til Compagniets Contoir. En Maanedstid efter blev der af Compagniet tagen en anden Bestemmelse, hvorved Planen blev opgivet, jeg veed ikke af hvilken Grund. Dersom en saadan af Staten begunstiget Anstalt skulde have Ret til at afvige fra Lovgivningen, for at skaffe sine Interessenter et større Udbytte end tidligere paaregnet, eller dersom andre lignende Anstalter, t. Ex. Sparekasser eller Overformynderier, skulde kunne erholde Tilladelse til at tage 5 pCt. af Ublaan paa 1ste Prioritet i faste Eiendomme, saa siger jeg, at Indenrigsministeriet misbruger den Myndighed, der er givet det ved Loven af 1855. Men naar det blev fastsat som en almindelig Bestemmelse, at Sparekasser og andre offentlige Anstalter, der nyde Begunstigelse af Staten, f. Ex. med Hensyn til det stemplede Papir, ikke skulde være berettigede til at tage 5 pCt.; at Bevillinger til 5 pCt. ikke heller kunde ventes, naar det var paa Laan under Halvdelen af Sikringsværdien, til Exempel i Kjøbenhavn eller Kjøbstæderne, eller paa Landet under Halvdelen af Eiendommens Værdi, en Td. Hartkorn ansat gjennemsnitsviis til en vis Sum, saa seer jeg ikke Andet, end at derved vilde være givet en Regel, som i